
Schrijfwijzer Memorie van toelichting

Inhoudsopgave

- [Waarom deze schrijfwijzer?](#)
- [Status van de schrijfwijzer](#)
- [Bouwstenen Memorie van toelichting](#)
- [Meer informatie](#)

Waarom deze schrijfwijzer?

Het schrijven van een memorie van toelichting is niet eenvoudig. De memorie van toelichting is een tekst waaraan diverse specifieke inhoudelijke eisen worden gesteld. Deze rijksbrede handreiking voor het schrijven van een memorie van toelichting is in interdepartementaal verband ontwikkeld. Deze schrijfwijzer is bedoeld voor het algemeen deel van de toelichting op een wetsvoorstel, maar kan ook als inspiratiebron of checklist dienen voor de toelichting bij een algemene maatregel van bestuur of een ministeriële regeling. In een dergelijk geval wordt ervan uitgegaan dat de betrokken regeling al is vastgesteld ([Ar 4.49](#)). Doel van de schrijfwijzer is om de kwaliteit en de onderlinge vergelijkbaarheid van toelichtingen te vergroten, door de schrijver van een toelichting een overzicht te bieden van een logische opzet waarin de inhoudelijke eisen waaraan een toelichting moet voldoen allemaal aan bod komen.

[Terug naar boven](#)

Status van de schrijfwijzer

De voorbeeldopzet is geen verplicht model, maar bevat wel een overzicht van verplichte inhoudelijke eisen. Er kunnen goede redenen zijn om voor een andere opzet te kiezen. Als het afwijken van dit model voor een goed en duidelijk betoog nodig is, kunnen de bouwstenen bij wijze van checklist worden nagelopen om tot een volledige toelichting te komen. De verplichte inhoudelijke eisen zijn aangeduid door verwijzingen naar de betreffende Aanwijzingen voor de regelgeving (hierna: Ar) en vragen uit het [Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving \(IAK\)](#).

[Terug naar boven](#)

Bouwstenen Memorie van toelichting

In onderstaande tabel treft u de bouwstenen aan.

Tabel Bouwstenen Memorie van toelichting

Bouwstenen	Toelichting
Inleiding	In de inleidende paragraaf duid je kort (maximaal tien regels) aan wat de inhoud en noodzaak van het voorstel is.
Implementatiewetgeving	Korte beschrijving van de te implementeren internationale regeling, EU- richtlijn, verordening of andere bindende EU rechtshandeling indien van toepassing.
Hoofdpijnen van het voorstel	In deze paragraaf geef je de probleembeschrijving en de beleidstheorie: de doelstellingen en noodzaak van de regeling (Ar 4.43, onder b). Deze paragraaf bevat een beschrijving van het geheel aan veronderstellingen en onderzoeksresultaten waarop de conclusie kan worden gebaseerd dat de voorgestelde regeling het betrokken probleem oplost (beleidstheorie). Het gaat erom dat de achterliggende overwegingen, waaronder de overwogen varianten (Ar 4.43, onder b) en de criteria die daarbij een rol hebben gespeeld, worden verhelderd.
Verhouding tot hoger recht	In deze paragraaf geef je aan hoe het voorstel past binnen de kaders van het hogere recht (Ar 4.43, onder f).
Verhouding tot nationale wetgeving	In deze paragraaf duid je aan hoe het voorstel past binnen

	het geldende rechtssysteem en binnen de aanpassingen van het recht die al in voorbereiding zijn (Ar 4.43. onder f).
Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)	In deze paragraaf duid je de belangrijkste (niet-financiële) gevolgen aan, zoals gewenste effecten en te verwachten neveneffecten van de regeling.
Uitvoering	In deze paragraaf duid je aan welke uitvoeringsaspecten van de regeling er zijn (Ar 4.43. onder c).
Toezicht en handhaving	In deze paragraaf duid je aan op welke wijze het toezicht op de naleving en de handhaving is ingericht (Ar 5.35 e.v.).
Financiële gevolgen	In deze paragraaf duid je de financiële gevolgen en lasten van de regeling aan. Ook indien er geen financiële gevolgen zijn, moet dit duidelijk in de toelichting worden vermeld. (Ar 4.45)
Evaluatiebepaling	In deze paragraaf ga je –als je een evaluatiebepaling invoegt-, in op de voorgenomen wetsevaluatie.
Advies en consultatie	In deze paragraaf ga je in op de uitgebrachte adviezen over het wetsvoorstel en de onderwerpen die bij de consultatie aan de orde zijn gekomen
Overgangsrecht en inwerkingtreding	In deze paragraaf wordt ingegaan op het beoogde moment of momenten van inwerkingtreding, het overgangsrecht of de redenen om af te zien van overgangsrecht en overige zaken zoals voorlichting en communicatie over de invoering.
Bijlagen bij de toelichting	Transponeringstabellen bij bindende EU-rechtshandelingen (Ar 9.12) Andere bijlagen.

[Terug naar boven](#)

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen via iak@kcwj.nl.

[Terug naar boven](#)